

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ | **20**
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ | **26**

“Αποτελέσματα Σύντομης Έρευνας
μέσω Ερωτηματολογίου”

“

Ασφαλής φροντίδα
για τα μη μεταδοτικά
νοσήματα

Ασφαλής
φροντίδα για όλη
τη ζωή!”

#WPSD2026

Εισαγωγή

Το Ευρωμεσογειακό Ινστιτούτο Ποιότητας και Ασφάλειας στις Υπηρεσίες Υγείας (EIQSH), Avedis Donabedian, ως ενεργό μέλος του Global Patient Safety Network, συμμετέχει στις παγκόσμιες πρωτοβουλίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Π.Ο.Υ.) για την Παγκόσμια Ημέρα Ασφάλειας Ασθενών 2026 (World Patient Safety 2026).

Με κεντρικό μήνυμα το φετινό σύνθημα «**Ασφαλής φροντίδα για όλη τη ζωή!**», η φετινή εκστρατεία αναδεικνύει τη σημασία της ασφάλειας σε κάθε στάδιο της φροντίδας των ανθρώπων που ζουν με χρόνια νοσήματα και, ειδικότερα, με Μη Μεταδοτικά Νοσήματα (MMN). Η ασφαλής φροντίδα εκτείνεται από την πρόληψη και την έγκαιρη ανίχνευση έως τη διάγνωση, τη θεραπεία, τη μακροχρόνια παρακολούθηση και την αυτοφροντίδα. Παρά τη σημασία της ασφάλειας σε όλη αυτή τη διαδρομή, τα συστηματικά καταγεγραμμένα στοιχεία για τα πραγματικά συμβάντα ασφάλειας και για την κλινική αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών που παρέχονται σε άτομα με MMN είναι εξαιρετικά περιορισμένα για τη χώρα μας.

Σε αυτό το πλαίσιο, η καταγραφή της εμπειρίας και της αντίληψης των επαγγελματιών υγείας έχει ιδιαίτερη αξία: μπορεί να αναδείξει πώς βιώνεται η ασφάλεια στην καθημερινή φροντίδα, ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζονται και πού ενδέχεται να απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση και βελτίωση. Οι απόψεις αυτές δεν υποκαθιστούν την καταγραφή συμβάντων ή τη μέτρηση πραγματικών κλινικών δεικτών· συμβάλλουν, όμως, στην πληρέστερη κατανόηση ενός κρίσιμου ζητήματος που δεν αποτυπώνεται πάντοτε επαρκώς στα διαθέσιμα δεδομένα.

Στο πλαίσιο αυτό, το Ινστιτούτο πραγματοποίησε σύντομη έρευνα μέσω ενός κατάλληλα διαμορφωμένου ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, βασισμένο στο σχετικό ερωτηματολόγιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για το φετινό αφιέρωμα στις χρόνιες παθήσεις, το οποίο υλοποιήθηκε και διανεμήθηκε με την αξιοποίηση της πλατφόρμας “Google Forms”.

Το συγκεκριμένο ανώνυμο ερωτηματολόγιο απευθύνθηκε τόσο σε Επαγγελματίες Υγείας, όσο και σε Εκπροσώπους Συλλόγων/ Ενώσεων Ασθενών.

Οι δοθείσες απαντήσεις αξιοποιήθηκαν αποκλειστικά και μόνο για την περιγραφική αποτύπωση των απόψεων των συμμετεχόντων, την ανάδειξη πιθανών προκλήσεων και την ενίσχυση του διαλόγου για ασφαλέστερη, αποτελεσματικότερη και περισσότερο ανθρωποκεντρική φροντίδα των ατόμων με MMN.

Στις ακόλουθες ενότητες παρουσιάζονται η μεθοδολογία και τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα της σύντομης έρευνας, καθώς και τα βασικά μηνύματα που προκύπτουν για τη βελτίωση της ασφάλειας των ασθενών.

Με μία ματιά

Βασικά στοιχεία της σύντομης έρευνας

70

Συμμετέχοντες

Συνολικός αριθμός απαντήσεων

Ηλεκτρονικό Ερωτηματολόγιο

Συλλογή απαντήσεων μέσω Google Forms

2 ομάδες

Ομάδες - στόχοι

Επαγγελματίες υγείας - Εκπρόσωποι συλλόγων/ ενώσεων ασθενών

Ασφάλεια

Κεντρικό αντικείμενο

Η φροντίδα των ατόμων που ζουν με Μη Μεταδοτικά Νοσήματα (MMN)

Τι διερευνήθηκε;

Απόψεις για την ασφάλεια της φροντίδας, τη συμμετοχή και ενημέρωση των ασθενών, καθώς και προτάσεις για τη βελτίωση των πρακτικών και των υπηρεσιών υγείας.

Ποιοι συμμετείχαν;

Το προφίλ των συμμετεχόντων στην έρευνα

70 Συνολικές απαντήσεις

100% του δείγματος

Επαγγελματίες υγείας

69

98,6% των συμμετεχόντων

Εκπρόσωποι συλλόγων / ενώσεων ασθενών

1

1,4% των συμμετεχόντων

Τι δείχνει η κατανομή;

Η συμμετοχή προήλθε σχεδόν αποκλειστικά από επαγγελματίες υγείας, ενώ η εκπροσώπηση των συλλόγων/ ενώσεων ασθενών ήταν περιορισμένη.

Στη σύντομη έρευνα συμμετείχαν συνολικά **70 άτομα**, εκ των οποίων τα **69 ήταν επαγγελματίες υγείας (98,6%)** και **1 εκπρόσωπος συλλόγου / ένωσης ασθενών (1,4%)**.

Η συγκεκριμένη κατανομή αναδεικνύει ότι τα ευρήματα αφορούν κυρίως στις απόψεις των επαγγελματιών υγείας. Η περιορισμένη συμμετοχή εκπροσώπων ασθενών συνιστά σημαντικό στοιχείο κατά την ερμηνεία των αποτελεσμάτων, μιας και η οπτική των ίδιων των ασθενών και των συλλογικών φορέων εκπροσώπησής τους δεν αποτυπώνεται στον ίδιο βαθμό.

Η αξιολόγηση της ασφάλειας της φροντίδας

Η κλίμακα αξιολόγησης και οι θεματικές της έρευνας

Κλίμακα Αξιολόγησης 1 - 5:

1

2

3

4

5

1 - Καθόλου

5 - Σε πολύ μεγάλο βαθμό

Οι ενδιάμεσες τιμές 2, 3 και 4 διατηρούν την αριθμητική τους σημασία, **χωρίς** να τους αποδίδονται πρόσθετες λεκτικές ετικέτες.

Τι διερεύνησε η μελέτη;

1) Ασφάλεια της φροντίδας

5 ερωτήσεις αξιολόγησης

- Αναγνωρίζουμε έγκαιρα τους κινδύνους;
- Είναι ασφαλής η πορεία του ασθενούς;
- Ακούμε και εμπλέκουμε ενεργά τον ασθενή;
- Μαθαίνουμε από τα συμβάντα;
- Μετατρέπουμε τα δεδομένα σε ενεργό δράση;

2) Φωνή και συμμετοχή των ατόμων με MMN

5 ερωτήσεις αξιολόγησης

- Ακούγεται η φωνή των ανθρώπων με MMN;
- Υπάρχει επαρκής ενημέρωση και υγειονομικός γραμματισμός;
- Μπορούν οι ασθενείς να «μιλήσουν» για την ασφάλειά τους;
- Εντοπίζονται τα εμπόδια στην ασφαλή φροντίδα;
- Συμμετέχουν ενεργά οι ασθενείς στη συνδιαμόρφωση λύσεων;

Τα ευρήματα της σύντομης έρευνας (1/6)

...από τους επαγγελματίες υγείας (1/3)

Πως αξιολογούν οι επαγγελματίες υγείας την ασφάλεια;

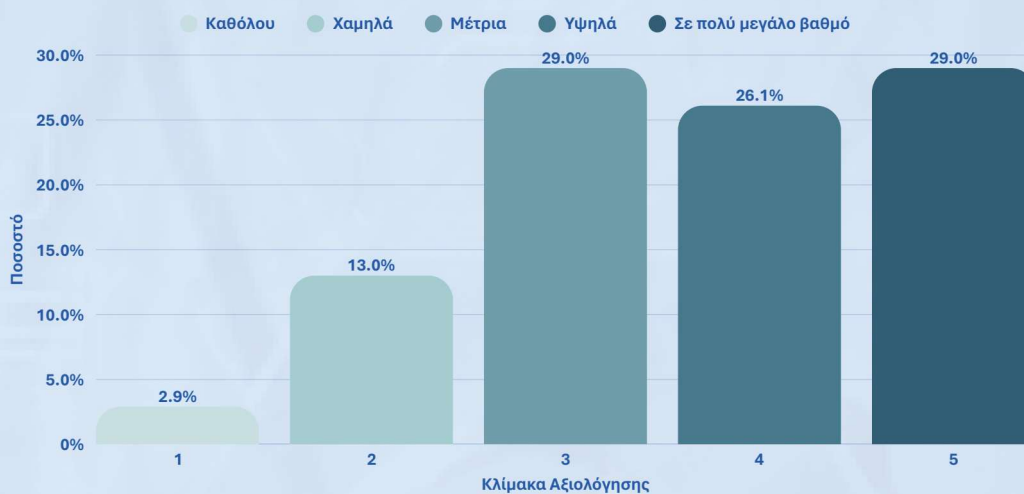

Τα ευρήματα της σύντομης έρευνας (2/6)

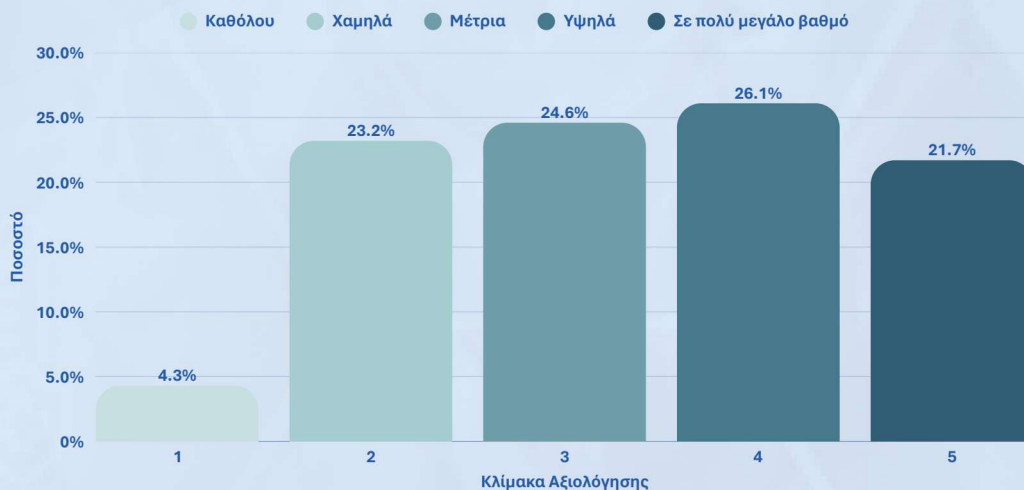
...από τους επαγγελματίες υγείας (2/3)

Πως αξιολογούν οι επαγγελματίες υγείας την ασφάλεια;

Ακρόαση και ενεργή συμμετοχή ασθενών

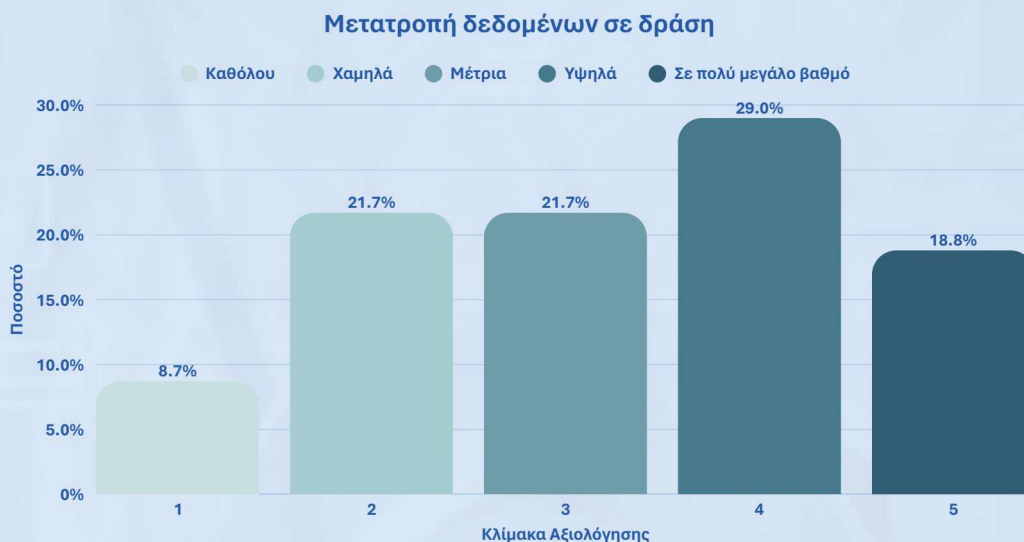
Μάθηση από τα συμβάντα

Τα ευρήματα της σύντομης έρευνας (3/6)

...από τους επαγγελματίες υγείας (3/3)

Πως αξιολογούν οι επαγγελματίες υγείας την ασφάλεια;

Βάσει των δοθέντων απαντήσεων των **επαγγελματιών υγείας** (δείγμα $n = 69$), αναδεικνύεται ως ισχυρότερο σημείο η **έγκαιρη αναγνώριση των κινδύνων**, με ποσοστό **63,8%** να **αποδίδει βαθμολογία κλίμακας 4 – 5**. Επιπλέον, **θετικές αξιολογήσεις** αποτυπώνονται αναφορικά με την **ενεργό ακρόαση και συμμετοχή των ασθενών** (ποσοστό **55,1%**).

Στον αντίποδα, παρατηρείται ότι **χαμηλότερες αξιολογήσεις** εμφανίζονται στην **ασφάλεια της συνολικής πορείας του ασθενούς**, όπου μόλις το **37,7%** βαθμολογεί με **4 – 5**, καθώς και στη **μετατροπή των δεδομένων σε δράση και στη μάθηση από συμβάντα** (ποσοστό **47,8%** και στις δύο περιπτώσεις, αντίστοιχα).

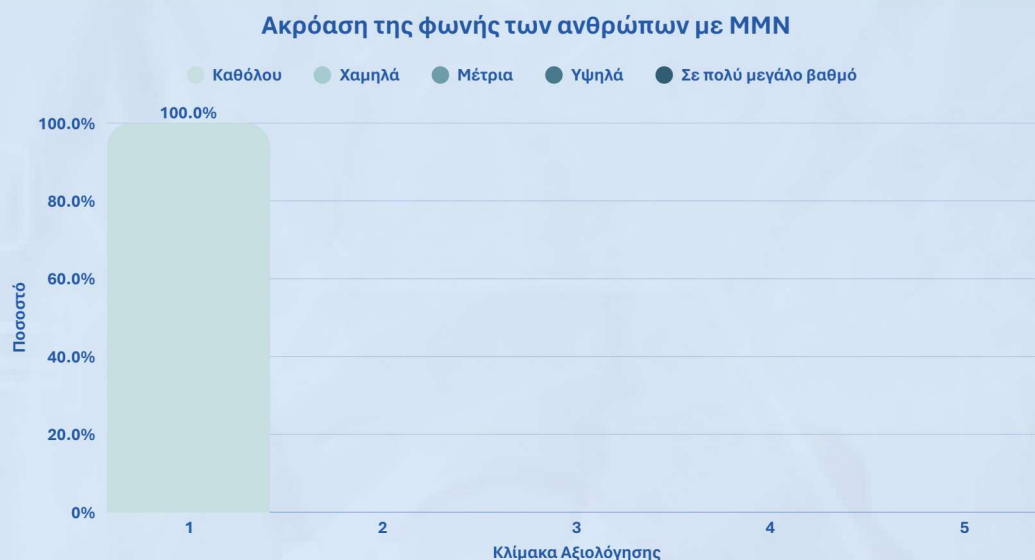
Τα συγκεκριμένα ευρήματα **υποδεικνύουν σημαντικά περιθώρια ενίσχυσης της ποιοτικής συνέχειας της φροντίδας υγείας, της συστηματικής αξιοποίησης των δεδομένων, αλλά και της οργανωσιακής μάθησης για τη συνεχή και αποτελεσματική βελτίωση της ασφάλειας των ασθενών**.

Τα ευρήματα της σύντομης έρευνας (4/6)

...από τον εκπρόσωπο συλλόγου/ ένωσης ασθενών (1/3)

Πώς αξιολογείται η φωνή των ατόμων με MMN;

Αξιολογήσεις εκπροσώπου συλλόγου ή ένωσης ασθενών

Τα ευρήματα της σύντομης έρευνας (5/6)

...από τον εκπρόσωπο συλλόγου/ ένωσης ασθενών (2/3)

Πώς αξιολογείται η φωνή των ατόμων με MMN;

Αξιολογήσεις εκπροσώπου συλλόγου ή ένωσης ασθενών

Τα ευρήματα της σύntonης έρευνας (6/6)

...από τον εκπρόσωπο συλλόγου/ ένωσης ασθενών (3/3)

Πώς αξιολογείται η φωνή των ατόμων με MMN;

Αξιολογήσεις εκπροσώπου συλλόγου ή ένωσης ασθενών

Συμμετοχή των ασθενών στη συνδιαμόρφωση λύσεων

Βάσει της δοθείσας απάντησης του **εκπροσώπου συλλόγου/ ένωσης ασθενών** (δείγμα $n = 1$), αποτυπώνεται μία **διαφοροποιημένη αξιολόγηση των επιμέρους διαστάσεων της ασφάλειας**.

Ειδικότερα, η **φωνή των ανθρώπων** που ζουν με Μη Μεταδοτικά Νοσήματα (MMN) και η **ενεργός συμμετοχή** τους στη **συνδιαμόρφωση λύσεων** **βαθμολογούνται χαμηλότερα** (με κλίμακα βαθμολογίας **1/5 και 2/5, κατ' αντιστοιχία**).

Εν αντιθέσει, η επαρκής ενημέρωση και ο υγειονομικός γραμματισμός, η δυνατότητα έκφρασης προβληματισμών για την ασφάλεια και ο εντοπισμός εμποδίων στην ασφαλή φροντίδα, βαθμολογούνται με αρκετά υψηλά θετική κλίμακα 4/5.

Η εν λόγω απάντηση **αντανακλά τη σημασία της ουσιαστικής εκπροσώπησης και συμμετοχής των ασθενών στον σχεδιασμό ασφαλέστερων υπηρεσιών υγείας, χωρίς να παρέχεται η δυνατότητα για περαιτέρω γενικεύσεις, εξαιτίας του αρκετά περιορισμένου αριθμού συμμετεχόντων στη συγκεκριμένη κατηγορία.**

Τι χρειάζεται να αλλάξει; (1/3)

« Τι μπορούμε να αλλάξουμε σήμερα, προκειμένου η φροντίδα ενός ανθρώπου που ζει με MMN να είναι ασφαλέστερη αύριο; »

Σύμφωνα με την ανάλυση των 41 (δείγμα $n = 41$) απαντήσεων που ελήφθησαν στη συγκεκριμένη **ερώτηση ανοικτού τύπου**, προέκυψαν τα ακόλουθα αποτελέσματα (τα ποσοστά σε κάθε περίπτωση είναι **ενδεικτικά**):

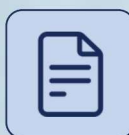

1) Συνεχής εκπαίδευση και κουλτούρα ασφαλείας

Συστηματική εκπαίδευση επαγγελματιών υγείας, ασθενών και φροντιστών, καλλιέργεια κουλτούρας πρόληψης και ενίσχυση της εφαρμογής πρωτοκόλλων.

εκτιμώμενες απαντήσεις: 22

~ 54% των 41 απαντήσεων

2) Ψηφιακή διασύνδεση και πρόσβαση στην πληροφορία

Ενιαίος ηλεκτρονικός φάκελος υγείας, ασφαλής ανταλλαγή πληροφοριών και αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων για τη συνεχή παρακολούθηση των ασθενών.

εκτιμώμενες απαντήσεις: 11

~ 27% των 41 απαντήσεων

3) Επικοινωνία και συντονισμός της φροντίδας

Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ επαγγελματιών και δομών υγείας, διεπιστημονική προσέγγιση και διασφάλιση της συνέχειας της φροντίδας.

εκτιμώμενες απαντήσεις: 16

~ 39% των 41 απαντήσεων

Τι χρειάζεται να αλλάξει; (2/3)

« Τι μπορούμε να αλλάξουμε σήμερα, προκειμένου η φροντίδα ενός ανθρώπου που ζει με MMN να είναι ασφαλέστερη αύριο; »

Σύμφωνα με την ανάλυση των 41 (δείγμα $n = 41$) των απαντήσεων που ελήφθησαν στη συγκεκριμένη ερώτηση ανοικτού τύπου, προέκυψαν τα ακόλουθα αποτελέσματα (τα ποσοστά σε κάθε περίπτωση είναι ενδεικτικά):

4) Ενεργός συμμετοχή και ενδυνάμωση ασθενών

Ουσιαστική συμμετοχή των ασθενών στις αποφάσεις, ενεργοποίηση των φροντιστών και ενίσχυση της επικοινωνίας, της ενημέρωσης και της υποστήριξής τους.

εκτιμώμενες απαντήσεις: 12

~ 29% των 41 απαντήσεων

5) Πρόληψη και έγκαιρη παρέμβαση

Ενίσχυση του προληπτικού ελέγχου, της έγκαιρης διάγνωσης, της τακτικής παρακολούθησης και της υποστήριξης για τη διαχείριση των χρόνιων νοσημάτων.

εκτιμώμενες απαντήσεις: 9

~ 22% των 41 απαντήσεων

6) Επαρκής στελέχωση και αξιολόγηση της ποιότητας

Ενίσχυση των ανθρώπινων πόρων, βελτίωση των συνθηκών εργασίας, συστηματική αξιολόγηση της συμμόρφωσης και αξιοποίηση δεικτών ποιότητας για συνεχή βελτίωση.

εκτιμώμενες απαντήσεις: 9

~ 22% των 41 απαντήσεων

Τι χρειάζεται να αλλάξει; (3/3)

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Η ασφαλέστερη φροντίδα ξεκινά σήμερα!

Η εκπαίδευση, η πρόληψη, η ουσιαστική συνεργασία και η ενεργός συμμετοχή του ασθενούς, με επαρκείς ανθρώπινους πόρους και συνεχή αξιολόγηση, αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για ασφαλέστερη και ανθρωποκεντρική φροντίδα των ανθρώπων που ζουν με Μη Μεταδοτικά Νοσήματα (MMN).

ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΔΥΟ ΟΠΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

***Από την αναγνώριση των κινδύνων
στην ουσιαστική συμμετοχή***

Η βιώσιμη ενίσχυση της ασφάλειας της φροντίδας προϋποθέτει όχι μόνο την αναγνώριση των κινδύνων, αλλά και την ποιοτική συνέχεια της φροντίδας, τη συστηματική μάθηση από τα συμβάντα και την ενεργό συμμετοχή των ανθρώπων που βιώνουν μια καθημερινότητα με MMN στη διαμόρφωση λύσεων που αφορούν την υγεία τους.

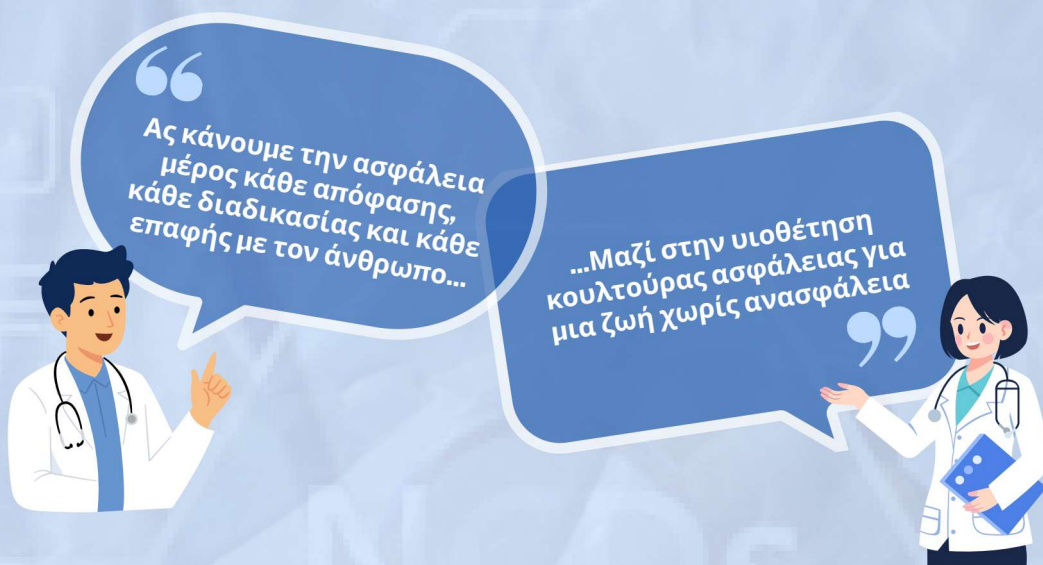
***« Ας κάνουμε την ασφάλεια μέρος κάθε
απόφασης, κάθε διαδικασίας και κάθε
επαφής με τον άνθρωπο! »***

Το ερώτημα που συνεχίζει να μας απασχολεί όλους στον βίο του τομέα υγείας...

« Τι μπορούμε να αλλάξουμε σήμερα, προκειμένου η φροντίδα ενός...

...ανθρώπου που ζει με MMN να είναι ασφαλέστερη αύριο; »

Η ομάδα του **Ευρωμεσογειακού Ινστιτούτου Ποιότητας και Ασφάλειας στις Υπηρεσίες Υγείας**, Avedis Donabedian θα ήθελε να σας ευχαριστήσει θερμά για τον χρόνο σας και την πρόθεση συμμετοχής σας στη διαρκή και βιώσιμη βελτίωσης της ασφαλούς φροντίδας των ατόμων με MMN!

«Μαζί στην υιοθέτηση κουλτούρας ασφάλειας για υπηρεσίες φροντίδας υγείας χωρίς επισφάλεια»

Η συμμετοχή σας είχε ιδιαίτερη σημασία!